

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๔๓/๒๕๖๗

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๓๔/๒๕๖๗

วันที่ ๓๑ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง { บริษัท ระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ที่ ๑ ผู้ร้อง
นายคีรี กาญจนพาสน์ ที่ ๒
นายสุรพงษ์ เลหาอะอัญญา ที่ ๓
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ถูกร้อง

เรื่อง บริษัท ระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และคณะ (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ
พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า บริษัท ระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (ผู้ร้องที่ ๑) นายคีรี กาญจนพาสน์ (ผู้ร้องที่ ๒) และนายสุรพงษ์ เลหาอะอัญญา (ผู้ร้องที่ ๓) กล่าวอ้างว่า นายจิรายุ ห่วงทรัพย์ ยื่นเรื่องร้องเรียนกรณีกรุงเทพมหานครขยายสัญญาจ้างการเดินรถไฟฟ้า กับผู้ร้องที่ ๑ เพิ่มอีก ๑๗ ปี โดยไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการ ในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕ ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ผู้ถูกร้อง) และกรมสอบสวนคดีพิเศษ ซึ่งกรมสอบสวนคดีพิเศษรับไว้สอบสวนเป็นคดีพิเศษที่ ๑๖๖/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ มีอดีตผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกับพวกรวมผู้ร้องทั้งสามเป็นผู้ต้องหา และส่งสำนวนการสอบสวนดังกล่าวให้พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีพิเศษ ๔

สำนักงานคดีพิเศษ สำนักงานอัยการสูงสุด พิจารณาและมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องผู้ร้องทั้งสาม ต่อมา เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ผู้ร้องทั้งสามได้รับบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาว่าผู้ถูกร้องมีมติปรับเปลี่ยนรูปแบบการไต่สวนโดยให้ผู้ถูกร้องทั้งคณะดำเนินการไต่สวนเอง และเห็นว่ามีพยานหลักฐานเพียงพอว่าการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาทั้งหมดรวมถึงผู้ร้องทั้งสามมีมูลความผิด

ผู้ร้องทั้งสามเห็นว่า บันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาของผู้ถูกร้องคลุมเครือ ไม่ปรากฏชัดแจ้งว่าการกระทำใดเป็นความผิด และเป็นความผิดอย่างไร ทำให้ไม่สามารถชี้แจงข้อต่อสู้ได้ตรงประเด็น และถูกต้อง ผู้ร้องทั้งสามมีหนังสือขอความเป็นธรรมต่อผู้ถูกร้องในประเด็นต่าง ๆ รวม ๖ ครั้ง และมีกำหนดนัดหมายเข้าพบผู้ถูกร้อง ในวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๖ เมื่อถึงกำหนดนัดปรากฏว่าผู้ถูกร้องลงมติชี้มูลความผิดดังกล่าวแล้วด้วยคะแนนเสียงเท่ากัน กล่าวคือ กรรมการ จำนวน ๓ คน เห็นว่าการกระทำของผู้ร้องทั้งสามมีมูลความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ส่วนกรรมการ จำนวน ๓ คน เห็นว่าการไต่สวนไม่ปรากฏพยานหลักฐานเพียงพอที่จะรับฟังได้ว่าผู้ร้องกระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา ไม่มีมูลความผิด ผู้ร้องทั้งสามทำคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเพิ่มเติม ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๖ แต่ผู้ถูกร้องมิได้นำมาพิจารณาวินิจฉัยหรือทบทวนมติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๔ จึงเห็นว่าการไต่สวนและลงมติชี้มูลความผิดของผู้ถูกร้องละเมิดสิทธิและเสรีภาพโดยตรงต่อผู้ร้องทั้งสาม และได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพนั้น

ผู้ร้องทั้งสามยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินขอให้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ แต่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญพร้อมด้วยความเห็นภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้อง

ผู้ร้องทั้งสามขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

(๑) การกระทำของผู้ถูกร้องที่นำข้อเท็จจริงเดียวกันกับที่พนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องผู้ร้องทั้งสามขึ้นไต่สวนอีกครั้ง เป็นการไต่สวนเกินกว่าระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด และมีมติวินิจฉัยชี้มูลความผิดผู้ร้องทั้งสามเป็นการใช้ดุลพินิจโดยไม่สุจริต ไม่เที่ยงธรรม มีอคติ ไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๒๓ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๗ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๙

(๒) สั่งให้ผู้ถูกร้องหยุดหรือยกเลิกการกระทำที่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้ร้องทั้งสาม

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องทั้งสามต้องด้วยรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญ
คุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ
ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
วิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ
พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรง
และได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้
อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดี
ตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่
วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคง
มีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ตราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘
วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่
ได้รับแจ้งความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาล
ตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่ง
ไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่า
เป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” และมาตรา ๔๗ บัญญัติว่า
“การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจาก
การกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ และต้องมีใช่เป็นกรณี
อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๒) รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนด
กระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ...”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง ผู้ร้องทั้งสามกล่าวอ้างว่า
การกระทำของผู้ถูกร้องที่นำข้อเท็จจริงเรื่องเดียวกันกับที่พนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องผู้ร้องทั้งสาม

- ๔ -

ขึ้นไต่สวนอีกครั้ง เป็นการไต่สวนเกินกว่าระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด และมีมติวินิจฉัยชี้มูลความผิดผู้ร้องทั้งสาม เป็นการใช้ดุลพินิจโดยไม่สุจริต ไม่เที่ยงธรรม มีอคติ ไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๒๓ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๗ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๙ ขอให้สั่งผู้ถูกร้องหยุดหรือยกเลิกการกระทำที่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้ร้องทั้งสาม ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แม้ผู้ร้องทั้งสามยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด อันทำให้ผู้ร้องทั้งสามมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ตาม แต่การที่ผู้ถูกร้องมีมติชี้มูลความผิดและการไต่สวนผู้ร้องทั้งสาม เป็นการกระทำโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมาย หากมีการกระทำผิดขั้นตอนใดและผู้ร้องทั้งสามเห็นว่าเป็นการกระทำละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพ ผู้ร้องทั้งสามสามารถใช้สิทธิตามกระบวนการยุติธรรมต่อศาลอื่นได้ เป็นกรณีที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญกำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๒) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

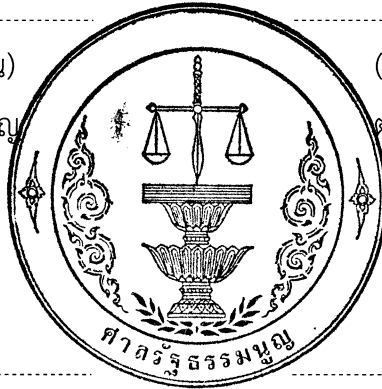
(คำสั่งที่ ๔๓/๒๕๖๗)

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจिरินดี หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนภดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม รัฐอมฤต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุเมธ รอยกุลเจริญ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ